

Reactie Valente internetconsultatie Uitzendverbod in de vleesketen

Als gevolg van misstanden is het aantal dakloze arbeidsmigranten uit de EU de afgelopen periode enorm gestegen. Valente vraagt dan ook regelmatig aandacht voor het aanpakken van de misstanden en het bieden van gelijke toegang tot voorzieningen (waaronder opvang en medische zorg). Wij maken dan ook graag gebruik van de mogelijkheid te reageren op de internetconsultatie over het uitzendverbod in de vleesketen.

Wij steunen de inzet van het kabinet om hardnekkige misstanden in deze sector steviger aan te pakken. In de vleesketen zijn al jarenlang ernstige problemen zichtbaar rond arbeidsomstandigheden, afhankelijkheid van uitzendconstructies, intimidatie, onderbetaling en slechte of te dure huisvesting. Juist arbeidsmigranten worden hierdoor bovengemiddeld geraakt.

Valente is positief over het voorgestelde uitzendverbod, mits dit stevig, uitvoerbaar en consequent wordt gehandhaafd. Een verbod heeft alleen effect als werkgevers niet kunnen uitwijken naar andere constructies waarmee dezelfde afhankelijkheid en kwetsbaarheid blijven bestaan, zoals schijnzelfstandigheid, werk via onderaannemers of andere vormen van uitbesteding. De Nederlandse Arbeidsinspectie en andere toezichthouders moeten daarom voldoende capaciteit, informatiepositie en instrumenten krijgen om naleving daadwerkelijk af te dwingen.

Tegelijkertijd benadrukt Valente dat handhaving achteraf niet voldoende is. Nog belangrijker is dat misstanden en dakloosheid onder arbeidsmigranten worden voorkomen. In de praktijk zien onze leden dat arbeidsmigranten te vaak tegelijkertijd hun werk, inkomen en huisvesting verliezen. Daardoor kunnen mensen van de ene op de andere dag op straat belanden. De koppeling tussen werk en wonen is een belangrijke oorzaak van afhankelijkheid, uitbuiting en dakloosheid. Iedere maatregel rond arbeidsmigratie moet daarom als uitgangspunt hebben dat verlies van werk niet automatisch leidt tot verlies van woonruimte.

Volgens Valente moet het uitzendverbod in de vleesketen onderdeel zijn van een bredere en preventieve aanpak. Daarbij horen fatsoenlijke arbeidscontracten en arbeidsvoorwaarden, goede en betaalbare huisvesting, correcte registratie in de BRP, toegang tot zorg en opvang voor arbeidsmigranten die daar recht op hebben, én snelle uitvoering van de aanbevelingen van het Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten. Ook moet worden voorkomen dat malafide ondernemers simpelweg naar andere sectoren of constructies uitwijken.

Samenvattend: Valente steunt het uitzendverbod in de vleesketen als noodzakelijke stap om misstanden aan te pakken, mits dit zo snel mogelijk en stevig wordt uitgevoerd, maar roept het kabinet op om daarbij verder te kijken dan handhaving alleen. Echte bescherming van arbeidsmigranten vraagt om structurele preventieve maatregelen die afhankelijkheid van werkgevers of uitzendbureaus verminderen, fatsoenlijk werk en wonen garanderen en voorkomen dat mensen door misstanden dakloos worden.